

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Cena 2 kop.

WIADOMOŚCI CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK

Polityczny, Społeczny, Ekonomiczny i Literacki,
poświęcony sprawom miejscowym i Zagłębia
Dąbrowskiego.

Zarząd Częstochowskiego Tow. Wzajemnego Kredytu

zawiadamia członków, że

Sprawozdanie za rok 1905

jest do odebrania w biurze Towarzystwa, w godzinach biurowych.

Adres Redakcji Administracji: Częstochowa, Aleja 11 № 38, telefon nr. 50, skrzynka pocztowa № 21, adres telegraficzny: „Dziennik—Częstochowa”.

Rękopisy bez zastrzeżenia nie zwracają się.

Redakcja otwarta w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-ej wieczorem; w niedziele i święta od g. 4-ej do 6-ej po południu.

CENA PRENUMERATY:

Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką.

OGŁOSZENIA:

1 wiersz na pierwszej stronie 30 kop., „na-desłane” 50 kop., nekrologia 20 kop., reklamy 20 kop., na ostatniej stronie 10 kop., drobne za jeden wyraz 3 kop.

Reprezentantem naszym w Zagłębiu Dąbrowskim jest p. Paweł Deryng, Sosnowiec, ulica Mo-drzejewska № 27.

Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmuje księgarnia p. f. „J. Nowicki i S-ka”.

Lekarz-Dentysta M. Grejniec

Leczenie, plombowanie, wyjmowanie zębów bez bólu, Zęby sztuczne bez podniebienia.
Lecza Aleja № 16 d. p. sal. Reichler, gazie skł. aut. p. Kosiński.
Gabinet leczniczo-dentystyczny

Częstochowa, 11 kwietnia.

Dziś w powiatach: częstochowskim, łędzkim, noworadzkim i innych gub. piotrkowskiej odbędzie się pierwszy akt życia parlamentarnego: **obiór wyborców**, którzy powołają zśród siebie przedstawicieli naszego kraju w charakterze posłów do Izby Sejmowej Państwa Rosyjskiego.

W ostatnich czasach stronnictwo konstytucyjno-demokratyczne, z łona narodu rosyjskiego, t. zw. kadeci, stronnictwo, które zapewniło poparcie sprawom naszym, jak również posiadające samo w sobie wybitny kierunek wolnościowy, kierunek mądry jedynie zapewni ludom rozwój ich narodowościowy, jak społeczny i kulturalny — dowiodło, że największą posiada sympatię i widzimy, że ono głównie w przyszłym życiu parlamentarnym Państwa Rosyjskiego zajmie stanowisko kierownicze.

Cieszy nas to, lud bowiem polski zawsze dążył do wolności, walczył za wolność, nie tylko u siebie, ale wszędzie, gdzie było potrzeba wolności zdobywać. Z tego słynaliśmy, więc radujcie nas zwycięstwo kadetów.

Dziś nie potrzebujemy siłą starać się o równouprawnienie w rodzinie narodów, dziś ukazuje się nam możność drogi pokojową, szczerem słowem i niezbitymi argumentami zdobywania samorządu własnego i sposób radzenia sami sobie w swoich sprawach.

O to nam głównie chodzi, o życie nasze nam chodzi! My niczego nie pożądamy, ale swego dopilnować musimy!

Otwiera się sposobność, ażeby bezinteresowność naszą względem innych ujawnić i bez-

graniczną miłość do kraju i ziemków naszych w całej pełni wykazać. Sposobnością tą — udział w instytucji prawodawczej państwa.

Probujmy!

Wszelkie przypuszczenia, wszelkie uprzedzenie wypadków z góry — to pesymizm; przyszłość zawsze jest tajemniczą. Praktyka wykazuje, że życie składa się przeważnie z niespodzianek, a że logika życiowa jest największą ze wszystkich filozofii ludzkich — trzeba spodziewać się, iż dobre również zwycięży.

Wierzmy w to, zarówno jak i w to, że między ludźmi są sprawiedliwi, a pamiętając, że bez próby nie poważnego nie powinno się przedsiębrać — próbujmy!

Tembardziej uczynmy to, gdy wszelka inna droga, to — rozbijanie głowy o ściane.

Dziś zatem wszyscy, którzy mają po temu możność, niech całą lawą staną do urn wyborczych, niech rozpoczną u nas życie parlamentarne.

Wybierajcie!

Wybierajcie ludzi o przekonaniach niezłomnych, ludzi ducha czasu, ludzi, których ani cywilizacja, ani cała społeczność polska wstydić się nie powinna.

Zebranie przedwyborcze w Sosnowcu.

Zgodnie z zapowiedzią, w niedzielę popołudniu w gmachu teatru Letniego odbyło się, piąte z rzędu, a wraz i ostatnie zebranie przedwyborcze.

Wprawdzie już cztery poprzednie zebrania dały tam gronu organizatorów wyniki zadawalające, jednakowoż zwycięstwa „kadetów” w Rosji i opinie, przychylnie dla Dumy, niektórych przedstawicieli postępu w Rosji jakoteż: Plechanowa, Piotra Struwe i innych, — kazady organizatorom przypuszczać, że wiele osób, dotąd bojkotujących Dumę i wybory, obecnie poglądy swój zmienią i do wyborów przystąpią.

W tym przeto celu, jakoteż powodując się względami bezpartyjności na 1500 rozdanych kart wejścia udzielono około 300 — zwolnienkom idei postępowych i socjalistycznych.

Zebranie zagał p. Szczerwski, proponując na przewodniczącego pana Skrzywickiego, co zebrani uchwalili jednomyślnie. Przewodniczący prosił ogół o takt i spokoj, dobrał sobie 12 asystorów, poczem zaczął zapisywać zgłaszających się do głosu.

Pierwszy przemówił p. Szczerwski, wywoły swoje opierając przeważnie na guncie ekonomicznej. Ubolewał nad tem, że przy dotychczasowej opiece nad nami elementów obcych, częstokroć względem nas wrogich, przemysł nasz rozwijać się nie może, zamówienia na większe dostawy rządowe lub publiczne idą zagranicę, że wskutek tego robotnik nasz cierpi nędzę, a strajki nie mogą mu zapewnić trwałej bytu poprawy, że potrzeba nam dla załatwienia spraw nawet tego rodzaju — autonomji, że zatem należy kierować się zasadą: sami sobie.

Zaszczepiwszy zebraniem doktrynę monroewską: „Polska dla polaków: polacy dla Polaki”, mówca opróżnił trybunę, ustępując miejsca bardziej wymownemu Franciszkowi Nowodworskiemu z Warszawy.

Przemówienie gościa było bardzo udatne i chociaż wielu słuchaczy okrzykami: „dobrze mówić”, „nieźle prawić” starło się... przerwać krasomówstwo pana Nowodworskiego, lecz nie podziało to na niego. Mówił dalej i wreszcie zakończył: „kto mówi, że kocha ojczyznę, a synów jej odtrąca, ten bluźni; kto w imię wolności powszechnej wolność innych gwałci, ten wrogiem jest ogólnej wolności”.

Inżynier Morzycki przydługie przemówienie swoje poświęcił ordynacji wyborczej. Był to traktat poważny, głęboki, wystudjowany, ale uznania, ba! nawet posłuchu wśród zebranych nie znalazł; mówił za cicho, na sali panowała ożywiona dyskusja, nie mająca nic wspólnego z ordynacją wyborczą, w rezultacie kilkaset osób, złożwszy swoje kartki wyborcze, opuściło salę.

Prezydium zarządziło pauzę, po której na mównicę wstąpił p. Staniszewski ze sfery pracującej i mówił o strajkach w ogólności. Zakończył słowami: „Nie wyrzekamy się strajkowania, ale liczyć się musimy z warunkami chwili, z środkami i postępowaniem naszej organizacji. Tylko w takich okolicznościach walka ekonomiczna może się udać.” Mówca zapomniał zaznaczyć, jaki ma związek przemówienie jego z wyborami do Dumy, ale zato dał nam poznać poglądy mniejszości robotniczej.

Na sali rozległy się okrzyki: pan Borowski ma głos! Mówca wyłuszczył bardzo szczegółowo powody, dla których robotnicy uswiadomieni bojkotują Dumę. P. B. powoływał się na Łódź, jako centrum fabryczne, jako miasto par excellence proletariackie, gdzie klasy posiadające wybierają, 80 wyborców, a robotnicy tylko 8, czyli 10%.

Stosunek ten jest mylny, — na co ośmielił się zwrócić uwagę mówca — dla samej chociażby ściślości: 80 (właściwie 84) wyborców klasy posiadających miejskich wybiera kurję *miejską*, robotnicy zaś dają 7 pełnomocników z miasta, ogółem 11-tu z całego powiatu łódzkiego do kurji *powiatowej*, do której wchodzi jeszcze około 30-tu wyborców gminnych i drobno ziemiankich. Mniejsza jednak o to. Racją jest powszechnie uznana, że dla robotników przy obecnej ordynacji wyborczej nie ma szans przeprowadzenia swoich posłów.

Powracając do przebiegu zebrania, dodam jeszcze, że po mowie p. Borowskiego, do głosu zameldował się robotnik T. Zamarski, „ale już miłk nie chciał go słuchać. Temperament młodzieży doszedł do tego stopnia rozognienia, że można użyć generalnego terminu o „wyuzdaniu”.

Przewodniczący z podziwem godnym taktem, spokojem i przytomnością umysłu nawo-

„Trzeba dodać, że robotnik oprócz fabryki ma prawo brać udział w wyborach z racji cenzusu lokatorskiego, czy przedsiębiorstwa, jeżeli je prowadzi. *przyp. Red.*”

Ogłoszenia zwyczajne:

Nagrodzony na wystawie higienicznej w Łodzi w 1903 r. medalem srebrnym. — ISTNIEJĄCY od 1886 ROKU.

Jedyny w całej okolicy poruszany siłą **MOTORA ELEKTRYCZNEGO,**
 urządzonego według
 najnowszych wymagań **HYGIENY I TECHNIKI.**

Zakład Rzeźniczy p.f. „ROMUALD“.

Niniejszem zawiadamiam Szanowną Klijentelę miasta i okolicy, że otworzyłem
nowy skład wędlin,

w tymże domu, gdzie był poprzedni, tuż obok sklepu Koziotkowa, i zaopatrzyłem takowy w ogromny wybór
 szynki i wszelkich innych wyrobów, w zakresie masarstwa wchodzących, z czem się poleca Szan. Publiczności

Sosnowiec.

182-5-3

Romuald Kielbasiński.

Drobne ogłoszenia:

5 pokoi, wanna, wygody
 od Kwietnia, lub Lipca do wy-
 najęcia. Żelazna Nr. 11. 175-6-1

W domu Wolbergów,
 1-sza Aleja, najlepszy punkt w
 mieście

Do wynajęcia od św. Jana
 2 duże sklepy z mieszkaniami,
 albo składami; 2 mieszkania po
 3 pokoje i kuchnia, odpowied-
 nie także na fabrykę 133-8-5

Zakład Malarski

F. Gawłnecki i S-ka w Sosnowcu,
 dom Malinowskiego.

Ewald PUSCHKEWITZ następcą
 N. Schlesingera

Handel delikatesów,
 Fabryka najlepszych likierów, **Handel Win**

KATOWICE Grundmanstr. 2,

POLECA: Czekoladki w ogromnym wyborze. Czekoladę do gotowania i do jedzenia 70 —
 100 fen. za funt. WINA słynnej dobroci! Cenniki—bezpłatnie!

Z powodu zbliżającej się odpowiedniej pory do odnawiania

Grobów, stawiania nowych pomników

na cmentarzach tak w naszym mieście jako i w innych miejscowościach,
 przypomina się Szanownej Publiczności stara i solidna firma egzystująca
 w Częstochowie

JANA WASZKA,

gwarantująca dobry materiał i robotę.

Jednocześnie zwraca się uwagę, że powyższa firma nie ma nic
 wspólnego z agentem, który od pewnego czasu zgłasza się do interesantów
 w celu robienia obstalunków. 190-3-1

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Częstochowy

podaje do publicznej wiadomości, że w odbytem dnia (18) 31 Marca 1906 roku,
 w dziesiątym losowaniu 5% listów zastawnych 1-ej serji rzeczonoego Towarzy-
 stwa, wylosowano następujące listy zastawne:

1000 rublowych	Nr 555, 752, 840, 849, 1638, 1675, 1766.
500 "	Nr 121, 184, 568, 605, 761, 947, 954, 958.
250 "	Nr 180 354, 403, 504, 519, 897, 906.
100 "	Nr 48, 64, 71, 107, 112, 114, 128, 209, 274, 303, 318, 684, 685, 716, 866, 892, 904, 919, 972, 987, 1042, 1155, 1227, 1244, 1252, 1336, 1438, 1440, 1462, 1485, 1515, 1525, 1529, 1574, 1626, 1636, 1792, 1879, 1956, 1981, 1998, 2080, 2161, 2278, 2352, 2439, 2471.

Wypłata należności za powyższe listy zastawne dopełnić się będzie w ka-
 sie Towarzystwa i w Banku Handlowym w Warszawie, jak również w wszyst-
 kich jego oddziałach, poczynając od 2/15 Sierpnia 1906 roku, powyższe listy
 przedstawione być winni do wypłaty z 6-ma kuponami. Nominalna wartość bra-
 kujących kuponów, po potrąceniu z niej 5% pobrana zostanie z należności na listy
 zastawne.

Listy zastawne po upływie 30 lat, a kupony po upływie lat 10, od daty
 płatności, tj. od 2/15 Sierpnia 1906 roku tracą swą wartość. 188-1-1

Nowość!! **Nowość!!**
Niezbędny dla każdej oszczędnej gospodyni
 wytrzymały na ogień i wodę

Proszek „**BONUM**” Proszek

TYLKO za 20 kop.

Wszystkie naczynia kuchenne,
 emalowane, uszkodzone lub
 przedziurawione, proszkiem
 „Bonum” doprowadzić można
 do pierwotnego stanu.

Wyłączna sprzedaż na Królestwo Polskie
 w SKŁADZIE MATERIAŁÓW APTECZNYCH

Prowizora **Stanisława Hamburga**

w Częstochowie, Aleja II Nr. 32.

Nowość!!

Nowość!!

Stan. SzczaWiński

w Częstochowie, obok Teatru. Telefon № 9.

HANDEL WIN I DELIKATESÓW

ma zaszczyt polecić na nadchodzące święta:

Drożdże gwarantowanej dobroci. **Migdały** wielkie przebierane, po zni-
 żonej cenie. **Rodzynki, Figi, Daktyle, Cykate, Skórki** osmażane, **Pieta-
 cje, wanilje** itp. **Cukierki i czekoladki. Wielki wybór** pomarańczy.
Oceł stołowy, **Oliwę** nicejską najdelikatniejszą, **Musztardę, Buljon,**
Wędliny litewskie, **Sery, Masło, Kawior** Astrachański bez soli.

Wszelkie towary kolonialne w wyborowych getunkach.

Szczególnej uwadze polecam gwarantowanej czystości wystale
WINA: węgierskie, francuskie, reńskie, hiszpańskie i szampańskie,
 oraz bardzo stare **Maślacze i Tokajskie** kuracyjne. **Wódki, Likieri,**
Koniaki, Araki Nalewki, **Starę, Śliwowiec, Miody, Porter, Piwo**
 miejscowe, Warszawskie i najmłodniejsze rygielskie Pulsa.

Opakowanie najstaranniejsze.

Prenumeratę i ogłoszenia do Dziennika „Wiadomości Częstochowskie”

przyjmują w **Sosnowcu:** Księgarnia p. K. ROWIŃSKIEJ i Księgarnia p. f. „WIEDZA”; w **Pogoni:** Księgarnia p. M. BARTNIK; w **Sielcu:** Księgar-
 nia p. W. SMYCZYŃSKIEGO; w **Będzinie:** p. ŻMIGROD; w **Dąbrowie:** Księgarnia p. K. KOSTRZEŃSKIEGO; w **Zawierciu:** Księgarnia p. LUBCKE;
 w **Noworadomsku:** Księgarnia p. f. „JANINA” i Księgarnia p. T. KALKI; w **Warszawie:** Biuro ogłoszeń UNGRA, oraz wszystkie inne księgarnie,
 biorą dzienników i ogłoszeń.

Ogłoszenia przyjmują oprócz firm powyższych:

w **Krakowie:** pp. HOPCAS i SALOMONOWA (plac Maryacki); w **Lwowie:** Biuro St. SOKOŁOWSKIEGO (pasaż Hausmana); w **Paryżu:** Biuro
 dzienników RACZKOWSKIEGO (cité de Treviso 14); w **Berlinie:** RUDOLF MOSSE i L. E. METZL & Co. (Pasauenstr. 72/73); w **Petersburgu:** L. I. E.
 METZL & Co (Morskaja 11); w **Moskwie:** L. i E. METZL & Co. (Miasnickaja d. Sytowa); w **New-Yorku,** w **Bostonie,** w **Buffalo** firma L. i E.
 METZL & Co.; w **Warszawie:** Biuro dzienników UNGRA i L. i E. METZL & Co. (Krakowskie-Przedmieście).

AGENTURA SPECYALNA na Szląsk Prucki w Księgarni p. M. RZEZNIČKA w LUBLINCU o/s.